

Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
 Scrierile nefranate nu se primesc. Manuscrisele nu se returnează!
Bilouriile de abonament:
 Brașov, piața mare Nr. 22
 Inserate mai primite în Viena
Andolfi, Moser, Haasenstein & Volger
(Otto Haas), *enrs Schalk, Alois*
Harndl, M. Dukes, A. Oppel, J. Don-
sbury; în Budapesta: A. V. Gold-
berger; în on. Hasso, Eitelwein, Bernat;
 în Frankfurt: *G. L. Domb; în Ham-*
 burg: *A. Steiner*
 Prețul inserțiilor: o serie
 garmondă pe o colônă 6 or.
 și 80 or. imbru pentru a pu-
 blicare. Publicări mai dese
 după tarif și învoială.
 Reclame pe pagina III a
 sereă 10 or. v. a. s. sau 8c bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LIV.

"Gazeta" este în fiecare zi.
Abonamente pentru ANUL ÎNGARIE
 Pe un an 12 fl., pe 6 luni
 6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se primumără la toate oficiile
 postale din țară și din afară
 și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
 la administrație, piața mare
 Nr. 22, etajul I.: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un exemplar 5 cr. v. a. s. sau
 15 bani.
 Atâtă abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte.

Brașov, 8 Martie v.

De când ministrul-președinte Szapary a prezentat camerei deputaților din Pesta „proiectul de lege asupra regulării administrației și a autonomiei în comitate” cestiunea acestei reforme este la ordinea zilei în presa maghiară și în adunările municipale.

Cu cestiunea Kișdedovurilor foarte puțin s'a ocupat opiniunea publică maghiară, din simpla cauză, că în cestiunea aceasta nu erau angajate interese maghiare, nici particulare, nici generale. Altfel stă lucrul cu reforma comitatensă, care interesază de aproape cercuri largi maghiare și atinge interese însemnate ale diferitelor partide și clice din comitate. Pe lângă acesta mai vine și împrejurarea, că este legionu numărul acelor „patrioți”, cari aspiră la posturile grase, ce le va împărți în viitoru guvernul și de aceea documentează firesc unu interesu deosebitu față cu introducerea administrației de stat.

Eră început și comisiunea administrativă a camerei să dezbătă proiectul de lege privitor la reforma administrației și așa discutiunea se va încinge pe totă linia între cei ce au ași și pânea și cuțitul în mână.

Resultatul e ușor de prevădutu. Guvernul va avé în cameră și de astă dată majoritatea pentru sine și astfel cu unele modificări proiectul de lege, ce l'a prezentat și care cuprinde nu mai puțin decât 281 de paragrafi, va fi primit, și gloria comitatului aviticu, pentru care se însuflețeau odinioră așa de multu Maghiarii, va dispără într'unu modu câtu se pôte de prosaicu.

Scimă, că partida stângeră este contrară re-

formeii proiectate și este decisă a lupta cu totă energia spre a împiedeca realizarea ei. Dér și în sinul celoralte partide maghiare se mai află de aceia, cari nu dorescū nimicirea totală a autonomiei comitatense.

Așa de pildă s'a pronunțat alaltăeri congregațiunea comitatului Bihorului în contra proiectului de lege prezentat dietei, stăruindū ca se se sustină drepturile autonome și municipale de până acuma ale comitatelor. La acestă hotărîre s'au alăturat și deputații unguri bihoreni de partida guvernamentală, de unde se vede, că și în sinul acestei partide sunt aderenți ai autonomiei comitatense.

Cu totă antipatia însă, ce-o au municipalității unguri în contra planurilor de reformă ale d-lui Szapary, aceste voru isbuti a avé pentru sine majoritatea camerei, fiind-că mișcarea de reformă și-a luatū ca devisă crearea unui „statu naționalu” și s'a pusū astfel pe tărîmulu șovinismului, față cu care încetază orî-ce argumentu alu minții reci.

Cetitorii noștri își voru aduce aminte, ce mare senzația a fostu făcutu între „patrioții” șoviniști astă toamnă broșura lui Beksics, în care dicea, că nu e vorba atātu ca prin reformă se se creeze unu statū de dreptu, câtu mai vîrtosu ca se se creeze unu „statu naționalu maghiaru.”

Din cauza acesta se desființază în memoratulū proiectu de lege dreptul de alegere alu funcționarilor comitatensă și se dă guvernului dreptul de a-i numi pe aceștia, centralisându-se totă administrația în mâinile lui și nimicindu-se totă drepturile autonome ale comitatelor, cari mai merită numirea de „autonome”.

Și până acuma praca cea crudă făcuse aprôpe iluzorii aceste drepturi, dér totu mai aflau adăpostu ici colo, după împrejurări. De aici încolo însă va înceta orî-ce mișcare și guvernul cu legiunile sale de funcționari va lua asupra-și a țirige și a controla totă viața în statū, din care și-a propusū a face o casarmă, în care tôte se mîrgă uniformu după calapodul maghiaru.

Dér omulū își propune și Dumneșu dispune!

CRONICA POLITICĂ.

Diarului „Narodne Liste” i-se scrie din Viena asupra tratărilor dintre contele Taaffe și partida din stînga următoarele: Câtu timpū au conferitū contele Taaffe cu d-nii Plenner și Chlumecsky, Germanii sperau că tôte dorințele lorū voru fi satisfăcute. Contele Taaffe a declaratū că elū va pași în fața noului parlamentu cu ministerulū actualū și numai după împrejurări va face mai tărđiu ôrecari schimbări. Tôte partidele moderate din drêpta și stînga voru fi bine venite guvernului. Ministrulū președinte pune multă greutate pe sprijinul stîngerii. Elū singurū ar puté, chiar fără stînga și Cehii tineri, compune o majoritate de 180 de voturi. În unele cestiuni chiar Cehii tineri și Germanii naționali voru vota pentru proiectele prezentate de guvernū. Din aste motive stînga nu va puté pune condițiuni grele și niof nu va puté eschide din viitoru majoritate partide întregi ale majorității de până acum. Cu tôte aceste, adause Taaffe, elū e inclinatū ca pe bîsa *statului quo* se ocondue stînga germană în cestiuni naționale și politice în majoritate, ca se-și ocupe acolo influința ce-i compete. D-nii Chlumecsky și Plenner însă pretindū o întregă schimbare de sistemū și de cabinetū și cu totulū nouă constituire a majorității. Apoi au cerutū pentru amicii lorū

politici câteva portofolii însemnate. Deocamdată tratările s'au încheiatū, însă nu au fostū rupte. Poziția contelui Taaffe înaintea Corónei, pe câtu se asigură, este neclătinată și sub orî ce împrejurări totū elū va conduce afacerile statului.

Din Viena se scrie relativu la tratările cu Germania pentru tractatulū comercialū, că delegații unguresci s'au sfătuitū luni cu delegații austriaci asupra situațiunei. Tôtă greutatea se resumă în cuvintele, că Germania pretinde acum mai multū, și oferă mai puținū ca mai înainte. Acestă schimbare spontană, nu a resultatū din tratările conferenței, ci ea este consecința celorū petrecute în parlamentul germanū. Lozinca „tributulū cătră Austria” a avutū efectulū său și actualulū cancelarū, pe câtu se pare nu se simte destulū de tare spre a se puté opune curentelorū puternice. Nu mai începe decī îndoielă că tratativele au ajunsū la unu punctū criticū, deôrece este vorba de a-i detrage monarchiei Austro-Ungare avantajele concrete, pe carī este în dreptū a le aștepta dela o convențiune vamală cu Germania. Momente obiective nu vinū mai de locū luate în considerare la acestă schimbare a politiceii Germane. Este vorba numai de poziția parlamentară a guvernului germanū, care pentru momentū încă nu outează, de a pași în contra esagerațiunilorū protecționistilorū. Industriașii germani, cari și-au esprimatū dorința pentru o grabnică încheere a unui tractatū comercialū cu Austria, se alătură acum la inimicii acestui tractatū. Astăđi încă nu se pôte sci decă acestă crisă vamală va puté fi invinsă. Punctulū de gravitate este acum la Berlin și dela decisiunile ce le va lua cancelarulū germanū relativu la vămile agrare, va depinde succesulū său ruperea definitivă a negocierilorū.

Diarulū „Le Temps” vorbindū de mórtea principelui Napoleonū dice: „Mórtea principelui Napoleonū va termina

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

„Kișdedovurile și Higiena.

(Urmare.)

„Profitulū socialū și moralū alū unei populațiunii condiționază: identificarea moralului de statū cu celū privatū; stêrpirea miseriei, îmbuibării *) și a lucrului; asigurarea resultatului unei lucrări, de o parte prin asociere naturală, de altă parte prin manifestarea iubirei și misericordiei generale față de celū mai de aprôpe, în fine prin delaturarea teoriilor false și prejudecărilor miserabile de pe terenulū economiei publice, ușurarea consecunțelorū finale și a justiției prin bunăvoință; prin educarea: la înțelepciune și iubire cătră de aprôpele, la îndeplinirea voluntară a datorinței, la virtute, la moderațiune și simplicitate!”

„Higiena în aceea-și măsură, în care promovéză patriotismulū — este inimică: pasiunelorū și uneltirilorū ascunse ale partidelorū politice. Căci se pôte dice, că aceste aducū în lume totū răulū, ce se pôte numai cugeta, prăbușescū vir-

tutea, fericirea și bunăstarea și facū din omū unu monstru.

„Decă politica promovéză miseria, și dă mână de ajutorū înșelăciunei produce crime; decă clasa domnitore e însetată de persecutări, revoluția celorū persecutați, — suntū urmările unei atarī politice. Imoralitatea și crima se promovéză și prin legi rele, dér și prin interpretarea și esecutarea rea a legilorū în sine bune.”

„Legile bune își iau începutulū lorū dela natura omului și dela misericordiă. Interpretarea și esecutarea bună a legilorū e posibilă numai decă esistă o armoniă între sêmțulū de dreptate, de bunăvoință și de iubire cătră de aprôpele.”

„Politica trebuie să-și întorcă totdeuna acuzășulū în contra superstițiunei și nesciinței, deôrece ambele aceste paraliséză puterea și calitatea omului de a se ajuta pe sine însuși și subminéză sănătatea.”

„Politiceii nu-i este iertatū să folosească: școla și biserica, sub niof o condițiune, ca instrumentū; ea trebuie să sustină totdeuna libertatea consciinței, ca să fiă asiguratū binele cetățenilorū. Pretutindenea, unde școla și biserica servescē politiceii domnitore, se otrăvesce

sciința și religiunea și se producū stările depravației și miseriei, acele stări, cari cuprindū în sine dispozițiunea pentru tôte relele.”

„Libertatea sciinței, libertatea religiunei, aceste să fiă sfințeniile fiă-cărei politice!”

Nu trebuie decâtū să răsfoimū puținū prin istoria trecutului nostru, să ne cugetămū ceva mai adêncu asupra lui, să privimū mai ou de amênuntulū chiar și în presentū la viața noastră națională și să meditamū apoi asupra celorū espuse aici ca fiă-cărui dintre noi să-i fiă clarū intru câtū au pornitū din punctele aceste de vedere, mai alesū încatū ne privescē pe noi Români, stăpânitorii noștri de ađi.

Decă în lupta pentru esistență noi Români ne-amū sciutū susținé în trecutū și scimă să resistămū și ađi avemū, a-o multămi numai Atotputernicului, care a plantatū în noi acea fire bună și trainică pe a cărei basă am sciutū să ne păstrămū cu sfințeniă până în timpulū mai nou datinile, moravurile și învățăturile străbunilorū noștri, pe cari i-a colonisatū aicea divulū Traianū, a căruia instituțiunii higienice și ađi încă suntū aprețiate de lumea civilizată.

Și cumcă într'adevărū numai, pe basa

păstrării datinilorū, moravurilorū și învățăturilorū străvechi ne-amū pututū noi mântui existința noastră națională, ne va fi evidentū decă vomū lua în considerare și următoarele cuvinte ale lui Reich: „Cărțile de legi ale celorū mai vechi popore suntū pline de învățaturi și de cele mai bune prescripte higienice și națiunile, cari au trăitū stricte după legile vechi, s'au susținutū cu-o trăinică de fierū prin tôte miseriile, persecuțiunile și chinurile, și au documentatū cu mai mare vitalitate, cea mai mică mortalitate în timpulū tinerețelorū, cea mai favorabilă relațiune în privința bôlelorū și o elasticitate de admiratū.”

După ce însă noi în împrejurările create sub stăpânirea maghiară suntemū în pericolū de-a ne depărta totū mai multū dela datinele, moravurile și învățăturile străvechi și deja până ađi se arată tristețele lorū urmări, privindū la generațiunile mai tinere și cum s'au formatū până în presentū relațiunile între higienice, cu atātu mai vîrtosu a trebuitū să se umple de grije și témă inima fiă-cărui părinte adevăratū, vêdendū, că tôte relele aceste voescū să ni-le mai înmulțescă încă unū și mai mare rēu prin proiectulū de lege despre asilele de copii!

*) În foiletonulū din numărulū trecutū la pagina 1 colônă 4 și la pag. 2 col. a 4-a, în locū de „îmbelșugare” este a se ceti: *îmbuibare*.

disolvarea partidei bonapartiste; elementele democratice ale acesteia se voru alătura la republică. Această mörte însemnează sfârșitul unei legende și alți unei dinastii.—Foile republicane vorbesc în modu foarte simpaticu despre rēposatul prințu. Ele dicu, cā mörtea lui va împărăștia cu totulu partida bonapartistă. Republica este afară de aceea în destulă întărită spre a pute fi indiferentă față cu această luptă de partid. — Din Roma se anunță cā înainte cu 3 zile prințulu Napoleon a înmănatu regelui Humberto testamentulu său. — La deschiderea ședinței dela 18 Martie a camerei italiene președintele consacră în memoria principelui Jerome Napoleonu, ca înrudită ală familiei regelui, o frumoasă vorbire, numindu-lu amicū ală Italiei. Președintele propuse a se ridica ședința în semn de doliu și a se exprima condolențe familiei regale. Totdeodată elu comunică, cā biroulu camerei va asista la înmormântare și cā ceilalți deputați, cari dorescu, potū sē se alătura biroului. Ministrulu-președinte declară, cā se alătură la cuvintele președintelui Biancheri. Ședința s'a ridicatū apoi. Ședința senatului a fostū de asemenea ridicatū.

Adunarea alegătorilor români în Margita.

În 13 Martie s. n. a fostū convocată în Margita adunarea alegătorilor români din cercurile electorale Carei (comit. Sătmaru), Margita, Székelyhid, Biharea (com. Bihoru) și Nagy-Kallo (com. Saboloiu).

Deși celelalte districte au fostū împedecate a lua parte la adunare din cauza esundărei apelor și a drumurilor celor rele, Românii din districtulu Margitei și ală Székelyhidului însē n'au întârziatū a-și face datorința, luândū parte la adunare, pe care cu mare interesū o așteptau.

Adunarea se constituī în următorulu modū: Ca președinte s'a alesū M. O. D-nū Antoniu Bonyi protopopū în Kec; vice-președinte M. O. D. Ioanū Cinea; notarū: O. D-nū Ștefanū Creșneacu și Vasiliu Tămașu.

După constituire, d-lū președinte deschise ședința prin o scurtă vorbire, după care luă cuvântulu d-lū Lazarū Iernea, parochū în Tarcia. D-sa arată pe lungū și pe largū scopulu, ce-lū urmărește guvernulu prin proiectulu de lege despre Kișdedovuri, arată marele periculū, ce ar urma pentru noi în casulu când proiectulu amintitū ar deveni lege. Astfelū după o motivare bine formulată, ceti următorulu proiectū de

Rezoluțiune:

„Considerândū, cā proiectulu de lege despre asilele de copii violăză legea de naționalitate art. 44 din 1868, anulândū §-lu 17, prin care se enunță chiar principiulu: „cā nu toți cetățenii suntū datorī a cunoște limba statului, ci organele administrative și judiciare suntū datore a cunoște limbele diferitelor naționalități“;

„Considerândū, cā acelu proiectū de lege stă în contradicere cu cele mai elementare principii pedagogice adoptate de totă lumea civilizatā, cari nu permitū, ca unū băiatū de 3—6 ani sē invețe afară de limba sa maternă și altă limbă, pe când limba mamei sale abia o soie gângăvi;

„Considerândū, cā prin acestū proiectū de lege se dispune de cea mai scumpă avere a părinților, punēndu sub scutu străinū în contra drepturilor naturalī ale părinților, ba chiar și a copiilor, cari nu se potū scoate în modū forțatū de sub îngrijirea părintescă în etatea lorū cea mai fragedă;

„Considerândū, cā prin îngrămădirea de câte 50—80 copii în una și aceeași încăpere, proiectulu în cestiune amenință în modulu celū mai invederatū sănătatea și viața micelorū ființe;

„Considerândū, cā acelu proiectū de lege impune cetățenilor nemaghiari nouē sarcine nesuportabile, afundū tăietore în

esistența lorū materiale în interesulū rēu înțeleștū alū unei minorități naționale;

„Considerândū, cā proiectulu de lege despre asilele de copii este unū espedientū de maghiarizare, care prin ocupațiunile și deprinderile dīlnice ale copiilor nemaghiari în limba maghiară are în vedere despozierea copiilor de limba, datinele și moravurile lorū părintesci;

„Considerândū în fine, cā desamintitulū proiectū de lege taiă afundū în dreptulu, caracterulu și existența bisericei noastre romănesci, a căreia limbă liturgică este limba română, fără carea credincioșii bisericei nu voiescū a trăi, atăcândū în modū evidentū consciința și individualitatea lorū națională, ce în interesulū statului nu pōte fi:

„Alegătorii români din cercurile electorale Marghita și Székelyhid, (com. Bihor) întruniți în conferință electorală în opidulu Marghita la 13 Martie 1891, conscii de valoarea individualității lorū naționale și de ignorarea acesteia din partea Guvernului, protestăză cu totă hotărîrea în contra proiectului de lege despre asilele de copii, declarându-lu de păgubitorū din punctū de vedere pedagogicū economicū, sanitarū, religios-moralū și politicū, fiindū numai unū espedientū de maghiarizare“.

După cetirea acestui proiectū de rezoluțiune, adunarea își manifestă complăcerea sa față cu d-lū Lazarū Iernea prin vii și însufleșite aplause, grăbindu-se a primi cu unanimitate și cu mare entuziasmū proiectulu cetitū de d-sa.

Luă după acesta cuvântulu d-lū Ștefanū Creșneacu, parochū în Sarsigū. D-sa vorbi despre lealitatea poporului romănu față cu Tronulu și cu legile țerei; arată, cum și-au apēratū antecesorii noștri limba, olenodiulu celū mai scumpū, fiindū tot-dēuna mai gata a-și da viața, dēr limba nu o-au datū. În fine vorbitorulu declară, cā coasimte întru tōte cu proiectulu de rezoluțiune și pledă pentru primirea lui.

Se ridică acum d-lū Vasiliu Tamașu, preotulu din Popesci. D-sa arată pēcătoșile legi pentru asilele de copii, vorbi despre prigonirea și huiduirea Romănilorū din tōte diregătoriile țerei, așa cā noi astăzi nicăiri nu suntemū reprezentați.

În urmă vorbi d-lū Gavrilū Beșianū, preotulu din Vamos-Láz, apostrofândū greutățile, cu care se luptă poporul nostru în timpulū de astăzi. D-sa vorbi despre școalele elementare și dīse, cā de-amū pute griji de școalele ce le avemū, dēr nu sē ni-se mai facă nouē necasuri și cu asile.

Cu acestea s'au terminatū vorbirile. O, de-ați fi vēdūtū, D-le Redactorū, cu câtă însufleșire asculta poporulū dela sate, ce era adunatū în numărū de peste 100. Mai la totū cuvântulu poporulū striga: „Protestămū!“ „Nu ne trebuie asile, după cum voesce ministeriulu!“ „Sē trăiescā preoții noștri!“ etc.

Pe lângă poporulū, au mai luatū parte la adunare din inteligență mai bine de 20 de inși. În Margita suntū și doi advocați români, dēr la adunare n'am vēdūtū nici pe unulū din ei. Dintre protopopi, asemenea numai pe d-lū Ant. Bonyi l'amū întelnitū aci.

În fine terminându-se agendele, d-lū președinte mulțumi celorū de față pentru viulū interesū, ce l'au manifestatū față cu cele petrecute în această adunare, pe care între aplausele însufleșite ale publiculu o declară de închisă.

După conferință, frații întruniți aci petrecură împreună câteva ore vesele, dreptū eflucsu alū mulțumirei lorū sufletesci.

Raportorulū.

Conferența alegătorilor români în Aradū.

(Urmare din Nr. 52 alū „Gaz. Trans.“)

Aradū, 7 (19) Martie 1891.

După ce d-lū Dr. G. Popa așternū proiectulu de rezoluțiune, pe care-lū motivă atătū de escelentū prin interesantulu său discursū, luă cuvântulu d-lū proto-

popū Constantinū Gurbanū, care ținu următoarea cuvântare:

Onoratū conferință!

Nu credū sē fiă Romănu în comitatulu Aradului, care sē nu fi doritū această conferință. (Voci: Nu! nu!) Dintre confrății noștri din patriă, cari loquescū în celelalte părți, noi amū rēmasū mai pe urmă. Cu nimicū alta însē nu amū rēmasū înăpoi, decâtū cu timpulū, dēr cu simțăminte le suntemū alătura cu ei (Așa-i! Așa-i!) Ce e dreptū, în cei din urmă ani ai vieții noastre de aici s'au iscatū unele certe între noi (Durere!) și contrarii noștri politici s'au și folositū, s'au și bucuratū de împrejurarea această, socotindū, cā vorū destrăma puterile noastre prin noi inși-ne. (S'au înșelatū! S'au înșelatū!) În această presupunere a lorū au cutezatū a enunța chiar prin rostulu capului acestui comitatū, cā cestiunea națională a Romănilorū a încetatū în comitatulu Aradului. (Nu-i așa! Nu-i așa!) Totū aceste neînțelegeri dintre noi au produsū aceea, cā fuserămū scoși din congregațiunea comitatensă, limba noastră scōsă din tōte oficiile comitatului și ne băgatū în sēmă. Urmărire acestorū neînțelegeri dintre noi treptatū ne-au dusū în josū, suntemū astăzi socotiți, ba ni-se spune chiar în față, cā suntemū dușmanii țerei (Nu! nu!) Dēr nu au dreptū, pentru-cā țera această este și a noastră, (Așa-i!) ea este pământū îngrășatū cu sângele multorū eroi ai noștri (Așa-i așa-i!) Cum sē putemū noi dēră dușmani o astfelū de avere prețioasă, carea e a noastră.

Avemū dreptū sē dīcemū, cā și a noastră este patria această, (Așa este!) cā și brațele noastre și ale fiilorū noștri apēră hotărēle ei (Trăescā! Trăescā! Aplause!) Avemū dreptū și ne ținemū de datorință sē dīcemū, cā și a noastră este patria pentru-cā și noi asemenea cu alții suportămū tōte greutățile. Suntemū însē dușmanī neîmpăcați ai maghiarisărei (Dușmanī până la mörte!) Maghiarisarea, fiă cu sila, fiă cu învoiēla, fiă cu viclenia, totū-dēuna va întâmpina rezistență continuă la noi. (Așa-i! așa-i!) Nu voimū sē lăsămū, căci prin proiectū voiescū sē ne despozi de limba și naționalitatea noastră. (Nu voimū odată cu capulu, odată cu viața!) Proiectulu de lege de sub întrebare, pentru care suntemū adunați ca sē ne pronunțămū asupra lui, țintesce a noastră desnaționalizare Nu-lū primimū, pentru-cā prin dēnsulu se vede curatū ținta lorū de a ne maghiarisa, ba amū cetitū, cā în dieta țerei reportorulū proiectului, așiderea și ministrulu au accentuatū, cā proiectulu voesce a maghiarisa. (Nu primimū!) Da noi nu voimū sē-lū primimū, nu numai noi cei de aci, dēr toți Românii căți suntū în această patriă. Noi nu ne învoimū nici de cum sē primimū proiectulu acesta, căci suntemū de 1800 de ani tot pe pământulu acesta și până astăzi stămū 3 milioane de Romăni unulū lângă altulu. (Trăescā, așa e!) Nu ne place de elū pentru-cā intențiunea lui e a ne maghiarisa prunci și generațiunile viitoare. (Nu primimū! Nu primimū!)

Onoratū conferință! Sisipus, se spune în poveste, a fostū condamnatū, ca întregă viața sa sē și-o mistuēscă cu unū bolovanū, avea sē-lū ducă susū pe dealū. 'Lū lua, ilū ducea, dēr când era aprōpe de vērfulū, bolovanulu se rostogolea, elū își ștergea fața de sudorū și erăși se apucă sē-lū ducă susū, dēr pētra erăși se rostogolia și așa a făcutū tōtă viața. La astfelū de sörte au ajunsū și cei cu maghiarisarea. (Așa-i! Așa-i! Aplause sgomotōse!) Se sufulcă, se apucă de lucru și când ougetă cā-și ajungū ținta, se vēdū erăși departe de ea. Erăși se apucă de lucru și erăși li-se înfrānge puterea. Acum se apucă cu o putere și mai mare. Er noi, ne sfădimū, ne luptămū unii în contra altora, în locū ca sē trăimū la olaltă în pace și împreună se lucrămū, ne stricămū puterile noastre în zadarū.

Onoratū conferință! Sē lăsămū tōte la o parte, când e vorba de unū proiectū de lege creatū și cernutū de frun-

tașii țerei noastre; unū proiectū, care s'a desbătutū în dietă și în casa magnaților și s'a primitū în amēndeus locurile și deci cu tōtă serioșitatea trebuie sē primimū la urnările acestuia.

Peste scurtū timpū proiectulu acesta va deveni lege, (Nu ne trebuie! Nu ne trebuie!) dreptū această noi, ca și poporū de ordine, caută sē răspundemū d-lui ministru de culte, carele prin Prea sântitulū Arhiepiscopū alū nostru n'au trimisū vorba erī, alaltă-erī din casa magnaților, cā Prea Sântia Sa sē ne asigure, cā proiectulu acesta tinde la ridicarea bunei stări a poporului nostru și astfelū sē fimū liniștiți. Da, noi vomū fi liniștiți, dēr nu pentru vorba ministrului, căci d-sa crede, cā și noi suntemū de trei ani, ca copii, ce vrē sē-i aducă în asile, ci pentru-cā suntemū consci de dreptulu, ce l'avemū, vedemū rēulū, ce-lū aduce acestū proiectū și suntemū poporū de ordine (Așa-i! așa-i!) Noi nu primimū proiectulu, pentru-cā legea noastră, limba noastră națională și datinile strămoșesci nu le lăsămū. (Nu primimū! Nu primimū!)

Onoratū conferință! Proiectulu de rezoluțiune făcutū de Dr. Giorgiu Popa (Trăiescā! Aplause) întru tōte consună cu dorințele noastre (Așa-i! Așa-i!), dēcă ilū vomū primi cu unanimitate, (Primimū! Primimū!) vomū dovedi înaintea conaționalilorū și înaintea adversarilorū noștri, cā între noi nu suntū divergențe de păreri (Nu! nu!) vomū dovedi, cā noi suntemū împăcați între olaltă (Așa-i! Așa-i) vomū dovedi, cumcā amū pusū umērū la umērū și sufletū cu sufletū. Grăbiți dēr, fraților, sē primimū propunerea această. (Primimū! Primimū! Sē trăescā! Aplause.) Grăbiți sē spunemū lunei întregi, cā nu s'a ruptū legătura frățietății între noi. Voimū pace și dragoste și iertămū tōte pentru conferința această și strigămū așa: primimū (Primimū! Primimū!) primimū propunerea făcută și protestămū sērbătorește în contra proiectului de lege. (Urări sgomotōse.)

(Va urma.)

SCRILE ȚILEI.

Dela Romăni din Parisū primirămū aseră, târziu, după ce se espedase deja numărulū de erī alū tōiei noastre, următoarea telegramă:

Parisū, 19 Martie. Felicitămū pe înaltii prelați, energicii protestatori în camera magnaților contra maghiarisării Romănilorū.

Simionescu, Zlotescu, Motocū, Ocășianu, Curtius, Voiculescu, Vocalū, Nicolau, Vlădoianu, Dumitrescu, P. Nicolescu, M. Nicolescu, Cialăcu, L. Nicolescu, (indescifrabilū), Cantacuzino, Movileanu, Peretz, Bica, Dianu, Borosiu, Ionelū Stroe, Brătianu, Grosovicī, Ōbreja, Vlădescu, Dina Brătianu, Paianu, Popovicī, Botū, Zamfirescu, Teohari, Mitescu, Zaharofū, Stoianovicī, Catopolū, Pleșoianu, Mingopolū, Brătășianu, Cancea, Demetrescu, Poppū, E. Botū, Alemăneșteanu, Giocianu, Poenaru, Cernătescu, Daniel, Evolceanu, Mirea, Borcescu, Staicovicī, Tabacovicī.

.*

Apelū cătră tinerimea română din străinătate. Diarele de dincolo publică apelulu unui studentū romănu din Belgia, prin care acesta propune, ca studenții romăni dela diferitele universități și academii europene, înafară de România, sē înființeze o nouă secțiune a „Ligei“, care sē întrunescă ca membri pe toți studenții romăni din Francia, Elveția etc. Reședința acestei secțiuni ar fi în Parisū și cu ea arū sta în legătură strinsă tōte sub-secțiunile înființate prin diferitele țeri din străinătate. Secțiunea parisană și-ar avē unū organū de publicitate comunū, redigiatū pe lângă limba română și în una orī douē dintre limbile culte europene. Scopulu acestui organū ar fi, de a se ocupa de sörtea Romănilorū asupriți. — Autorulu acestei propuneri apelăză la colegii sēi studenți romăni din străinătate pentru a se pronunța asupra cestiunei.

Bani bisericesci furati. Din Dolove (Toronto) se scrie, ca toti banii bisericești romane de acolo in suma de 16.654 fl. s'au furat in noptea dintre 11 si 12 Martie n. Acești bani erau destinați pentru edificarea unei biserici noi. In urma cercetarilor facute, s'au aflat făptuitorii furtului, cari după cum dice o foia din B.-Pesta, — *toți sunt membri in comitetul parohial (?)!*

**

Papa și cestiunea socială. Papa Leon XIII va publica in curând o enciclică asupra cestiunii sociale. După informațiunile unor diare din Roma, această enciclică va fi una din cele mai însemnate, pe cari le-a scris până acum Papa. Documentul va fi împărțit in trei părți: prima parte va fi istorică, a doua va fi o analiză exactă a relațiilor societății moderne, a treia va espune ideile papei asupra mijloacelor de rezolvare a marelui cestiuni sociale.

**

Cartea împăratului Wilhelm. Din Berlin se telegrafiază, că împăratul Wilhelm a încheiat opera scrisă in două volume despre bunicul său Wilhelm I. Cartea are titlul: „Istoria împăratului Wilhelm“ și va fi tipărită numai in 200 de exemplare, pe seama domnitorilor Europei și a membrilor familiei împărătesci. Împăratul a scris istoria bunicului său in colaborare cu consilierul său intim Hinzpeter, și materialul e scos in parte din manuscrisele așa numite Bismarck-iane.

Din Bucovina.

Cernăuți, in 2 (14) Martie 1891.

Incidentul de tristă memorie, prin care s'a împlinit pactul de un bărbat excelent al partidului național, cu fostul președinte al țării baronul Pino, împărțindu-ne in două tabere, cea română și cea rutenă, inaugurându-i-se celei din urmă dreptul de națiune politică, a dat țării noastre o lovitură de marte; și rătă produsă va rămâne istoric și cu atât mai durerosă, căci nu se va pute vindeca niciodată.

Și decât ne întrebăm, care a fost cauza la acest act de „salt mortal“ ne convingem că nimic alta, decât nesățioasa „ambitiune.“ Da, ambițiunea, căci pierzându-și maioritatea proprietarilor nostri romani avere și moșiile strămoșesci, sunt acum la pragul de a-și pierde totă încrederea și influința ce au avut-o la poporul nostru băștinaș român; și fiind activitatea lor pentru țară și popor, ca foști ablegați dietal și senatori imperiali in tot decursul timpului, de când s'a inaugurat autonomia țării, adică: in decursul de 30 de ani, aproape nulă, au avut destule cuvinte, ca fără de sucursul și sprijinul guvernului, să se aștepte la votul de neîncredere din partea poporului, câștigat prin propria lor îndolinită și indiferențism.

Sub astfel de ambițiune necalificabilă s'au compromis interesele țării și aspirațiunile ei juste, ca o provincie devotată tronului și Maiestății Sale, și înzestrată cu drepturi istorice, naționale, bisericești și naturale, introducându-se un dualism funest și distrugător; aparințe destul de triste, cari de acum înainte ne vor băntui pacea și liniștea observată până acuma.

In cunoștință cu acesta ambițiune orbă și periculoasă s'a mai sfășiat și partidul național român, condus și susținut la aparință de proprietarii bucovineni.

Nobilimea română, ajungându materialmente la „sapă de lemn“ are necesitate, spre a-și susține nimbul de existență ca atare, să se supună la compromise cu proprietarii mari, din Evrei și Armeni, ca ultimii să le cedeze măcar un loc din curia lor la senatul imperial, și neputându-se uni asupra subiectivității, s'au format între ei un abis, care e cu atât mai simțitor, in-

cât ei între ei se combat, devenind odiul publicului.

Cele espresse se întăresc parte prin faptul, că numai in urma compromisiului avut, s'a ales baronul V. Storcea ca senator imperial, parte prin accentuarea fostului senator Dr. I. Zotta, un bărbat perfect național, că nu va concede dualismul până va trăi, și candidându in ținuturile de până acuma, Coțman-Vijnița, numai că n'a fost susținut de unicul bărbat escelent și cu o influință perfectă, mai ales in ținutul Vijniții, der ce se vede! s'a aplecat la declararea publică in diarul jidano-german „Nachrichten“, că nici pe față, nici pe ascuns, nu va sprijini, și nici va fi in contra candidaturii D-lui Dr. I. Zotta.

Au cădat, se înțelege, ablegatul nostru eminent național, Dr. Zotta, și cu el, a cădat o comoră de simpatii pentru binele și fericirea Bucovinei, fără ca să se fi gândit patrioții noștri la sacra datorință, de a-i preveni in altă cerc electoral, precum d. e. in cercul consistoriului nostru ort.

Triste sunt așa-déră aspectele Bucovinei, față de progresele național-culturale; nu mai există partid național, și puținii aceia, cari ar dori binele patriei, sunt într'o minoritate atât de perfectă, încât nălcitului contrar tot ei sunt posibile, spre a ne cutrop și cucri cu desevirșire.

Însăși societatea română e sfășiată între sine, și nu mai scii, de cine se te alipesc și cui să-i crești.

Sub astfel de referințe e timpul suprem, spre o consolidare puternică a tuturor factorilor din țară, spre a ne scăpa moșia strămoșescă, și acesta chiămare o are „Concordia“, unica societate politică, a căreia misiune va fi, intrunirea tuturor Românilor, fără deosebire de stare și chiămare, și cu sucursul acestora a veghia, ca cel puțin terenele menținute să nu le pierdem, căci de dobândirea unor nou, sub împrejurările actuale, nici vorbă poate fi.

Severu.

Ateneul român din Botoșani.

Apelul.

Insemnătatea Ateneelor, societăți literare și științifice, cari sunt instituții pentru răspândirea culturii la un popor, este de totă lumea cunoscută. Cine nu scie, că astăzi chiar asistența popoarelor depinde numai dela cultura lor?

Fiă-care națiune își impune cele mai mari sacrificii, și se silește, ca pe lângă întemeierea de școli multe și bune, să-și creeze și alte instituții de cultură; căci numai prin acestea se pune adevărata basă pentru propășirea poporului, atât in privirea stării lui morale, cât și a celei materiale; numai prin acestea i-se poate asigura existența lui și un nume respectat și demn in concertul celorlalte popore.

Cine nu vede astăzi luptele, așa numite pentru cultura popoarelor între prinse de unele națiuni, lupte, cari însemneză marte și vieț pentru un popor ori altul?

Românismul, a cărui existență este încă in luptă, mai mult ca ori-care națiune, trebuie să fiă vigilent și să se îngrijescă de cultura lui, — și pentru aceasta, centrurile cele mai însemnate din România au început a-și întemeia Atenee pentru împrăștierea culturii naționale in popor.

De asemenea și orașul Botoșani, care este o sentinela a românismului așezat in centrul țării de sus, nu poate privi cu indiferență la lupta și la sub-minarea, ce se aduce elementului român de către străini, să nu se încerce de a-și întemeia și el societatea sa de cultură națională.

In anul trecut, un număr însemnat de băbați din această localitate au luat inițiativa și au pus bazele unei societăți științifice și literare sub numele de „Ateneul Român“ ca filială a Ateneului din București.

Între dorințele Ateneului din Botoșani este și aceea, de a-și înființa o bibliotecă și un cabinet de lectură, unde fiă-care să potă afla totă operele și diarele române, din care se iee cunos-

cință de totă mișcarea culturală, ce se petrece in întreaga ginte română.

Pentru moment, Ateneul din Botoșani, fiind o societate abia la începutul ei, nu are mijloce îndestulătoare spre a-și procura totă diarele și operele române. Cui se potă adresa mai cu curaj și cu dragoste, decât la acei, cari sunt luptătorii, luminătorii și apostolii pentru cultura poporului român?

De aceea, Comitetul, in numele Ateneului, cu încredere face apelul la toți domni diariști, autori și editori romani și-i rogă să binevoescă a-i trimite diarele și câte un exemplar din operele tipărite.

Muitumind mai dinainte, tuturor acelor Domni, cari voră avea bunăvoință de a contribui la realizarea scopului, ce și l'a propus Ateneul din Botoșani, Comitetul îi rogă să primescă încredințarea deosebitei sale considerațiuni.*

Botoșani, Martie 1891.

Comitetul.

Literatură.

Școala română organ pedagogic, literar și științific, al societății corp didactic din jud. Prahova. Apare in Ploesti in 15 și 30 ale fiă-cărei luni sub redacțiunea unui comitet: Anul V, Nr. 4, Sumariu: Educațiunea intel. morală și fizică de I. R. Nisipenu. — Încercări asupra înțelesului, etc. conferință de I. Nicolescu Dacianu. — Horiada, conferință (urmare) de Euf. H.-Stoicescu. — Câte-va cuvinte asupra evol. intel. umane de Sevesta Radianu. — Didactică: Învățământul intuitiv (urmare) de I. P. Eliade. — Vânătorul român, (urmare) de A. S. C. — Basmul cu șerpele, (urmare) de Elena D. Basilescu. — Mișcări in Instrucțiune de R. — Recreațiune, enigme și deslegări de R. — Posta diarului de R.

Candela, foia bisericească-literară. Redactorul primar: Protopresviterul Artemiu Berariu. Redactori al doilea: Isidor Vorobchievici. Anul X Nr. 3. Cugrinsul (partea românească): Fondul religios gr. or. al Bucovinei, substratul, formarea, dezvoltarea, administrarea și starea lui de față. — Catechesele celui intru sânti părintelui nostru Ciril Archiepiscopul Ierusalimului. — Cuvântare la Buna-vestire. — Cuvânt de despărțire, ținut de parohul Emilian Simighinovicu in biserica din Boianu in 2 (14) Fauru 1885. — Cronică. — Abnamentul: pe un an 3 fl., pe jum. an 2 fl. la Cernăuți (Czernovitz).

Dare de semă și mulțămă publică.

Clușiu, 15 Martie 1891.

(Urmare.)

Lista Nr. 55 colectante d-lui Alesandru Popu, arhivarul la Academia română in Bucuresti, au contribuit d-nii: D. R. Cordescu, prof. 5 lei, D. Stănescu, prof. 2 lei, N. Hodoșu 5 lei, Ioan Popescu 50 bani, Em. Bianu 4 lei, Ioan Lado: 4 lei, Alesandru Popu 5 lei, toți din Bucuresci. — Suma 25 lei 50 bani seu 11 fl. 36 cr.

Prin lista Nr. 79, încredințata d-lui Severu Barbu, comptabil in Reghinul-săsescu, au contribuit d-nii: Patriciu Barbu, adv. 2 fl., Iosif Petrengelu 20 cr., Daniel Keintzel 50 cr., Iosif Depner 50 cr., Iosif Altzner-Wermescher 1 fl., Eugeniu Crișanu, propr. 5 fl., Zoltan Krampampulinszky, 30 cr., Dr. Absolon Todea, adv. 3 fl., Mihail Grecu 50 cr., Valeriu Hentzel 1 fl., Rudolf Burchardt 50 cr., Severu Barbu 1 fl., toți din Reghinu. N. N. Ploesti 60 cr., Galactionu Șagău, protopresbiteru, Idicelul 1 fl., Costi Stania, comerc. Ploesti 1 fl., Nicolau Mantia, not. cerc. Ibănesci 1 fl., Ioan Popu, docente, Cașva 50 cr., N. N. 1 fl., N. N. 50 cr., Vasiliu Radu, notar, Sănu-Mihaiu 50 cr., G. Micu alias Klein, preot Piaticeu 20 cr., Eli Lupu, preot Brețcu 50 cr., Gregoriu Suci, preot, Berghia 50 N. N. 20 cr., Iacob Stăvilă, preot Lueriu 50 cr., Ioan Duma, teolog, Săcalu 1 fl. — Suma 25 fl. 60 cr.

Lista Nr. 46. încredințată d-lui Georgiu Popescu, preot in Toplița veche, au contribuit d-nii: Georgiu Popescu, preot 50 cr., Georgiu Popescu, învățator 50 cr., Lam Károly, colector de dare 10 cr., George Natea, propr. 20 cr., Rosenfeld Samuel, neguțator 20 cr., Bogdan Antal, 40 cr., Dumitru Antal 40 cr., Ion Bobriou, econom 10 cr., Iliu Buruşu, econom 10 cr., Vasile Vodă, eco-

* Tote diarele sunt rugate a reproduce acest apel. — Adresa: D-lui Președinte al Ateneului din Botoșani.

nomu 10 cr., Dumitru Bucouru, econom 20 cr., Petru Antal, econom 10 cruceri, toți din Toplița. — Suma 2 fl. 90 cr.

Lista Nr. 59, colectante d-lui Ioan Marcu, învățator in Sănu-Georgiu-rom. au contribuit d-nii: Mihaiu Domide, direct. pens. 1 fl., Vasiliu Chibulcutenu, notar 1 fl., Ioan Marcu, învățator 1 fl., Dionisiu Istrate, învățator 50 cr., Stefan Utalea, învățator 50 cr., Vartolomeu Șorobotea, învățator 1 fl. 50 cr., Iacob Cărcu, jude com. 50 cr., Alexandru Marcuș, colect. 50 cr., Silviu Sohorea, preot 50 cr., Vasiliu Popu, cooperator 50 cr., Leon Nicolai, propr. econom 1 fl., Maxim Halită, proprietar 1 fl., Ioan Paramon Popu, econom 1 fl., Ioan C. L. Buia, econom 50 cr., D-na Ioana Tanco, 50 cr., Ieremiă Șorobotea, învățator 1 fl., Pantilimon Oanea, econom 50 cr. — Suma 13 fl.

Lista Nr. 12 colectanți: d-nii Dr. Laurentiu Popu, candidat de adv., și Liviu Lazaru in Abrud, au contribuit d-nii: A. Filipu, adv. 2 fl., Dr. Laurentiu Popu, cand. de adv. 2 fl., Silviu Lazaru, comptabil 1 fl., George Borza, propr. 1 fl., B. Bașota, adv. 2 fl., Lanes Giurgescu, propr. de mine 1 fl., Ioan Civica 1 fl., M. Cirlea, not. public 2 fl., Absalon Fauru 1 fl., Nicolae Lobonțu proprietar 1 fl., Tabacovici Ianos 1 fl., Dionisiu Balașu 1 fl., Basiliu Bașota jun. 1 fl., toți din Abrud. Pascu Macaveiu 1 fl., Dr. Aurel Kisback 1 florint, Ales. Danciu direct. de mine 2 florint, Nicolau Baiesiu 1 fl., toți din Bucium. Gregoriu Sima, Carpenișu 1 fl., Carol Henzel, Roșia 1 fl., Romulu Gritta, Roșia 1 fl. — Suma: 28 fl.

Prin lista Nr. 85 încredințată Domnișorei Letiția Sandor din Alba-Iulia, au contribuit d-nii: Rubin Patita, adv. 1 fl., Simion Micu, protopop 1 fl., G. Popoviciu, căpitan 1 fl., V. Vișoia, căpitan 2 fl., Ioan Cirlea 1 fl., d-ra Letiția Sandor de Vista 1 fl. — Suma 7 fl. v. a.

Sumele, ce voră mai incurge, le vom achita cu altă ocașiune.

Simeon Tamașiu, Valeriu Abui.
secret. de interne. cassar.

Alexandru Bohățelul,
controlor.

DIVERSE.

Țarevici in India. Diarul „Truth“ scrie: Epistole private din India anunță, că autoritățile din India sunt ves-le, că Țarevici a plecat de acolo. Toți erau îngrijați și plini de temere, ca nu cumva Țarevici să fiă asasinat. El era foarte nervos, când trebuia să apară in public. In decursul sərbărilor edificiiile in cari se țineau acestea, erau păzite cu cea mai mare stricteță de o trupă de călăreți. Se povestesc o istorioră, care de va fi adevărată, dovedesc, ce impresiune face nihilismul asupra nervilor familiei imperiale din Rusia. In decursul banchetului din casa guvernului din Madras, se au diintr'odată o esplosiune puternică inaintea ferestrelor. Țarevici și cei din suita sa săriră repede de pe scaune și palid de spaimă puseră mâna pe săbii. In sfirșit se constată, că o sticlă de sodă a explodat in verandă.

Necrologu.

Ioan Popovici, in etate de 42 ani a încetată subit din vieț Marți la orele 9 sera. Trista lui familiă: frate, surori, cumnați, cumnate, nepoți și nepote, pătrunși de cea mai profundă durere, aduc la cunoștință acestă oas. Ceremonia funebră avu loc Joi, la 7/19 a. c., in biserica Sf. Arhangel (Mitocu). Cortegiul funebru porni dela locuința d-lui Stefan Dobreanu.—Teodora Popa nasc. Popu, soția d-lui Alexandru Popa, preot român gr. cat. in Petrosa, a repositat la 13 Martie n. in anul alu 45-lea alu etății. Pe reposita o deplange nemângăiatul său soț cu 7 fii ai să și alte număröse rudeni.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra in tutungeria I. Gross, și in librăria Nicolae Ciureu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil intermal: Gregoriu Maior.

Cursul pieței Brașov.

Table with exchange rates for various currencies and goods in Brașov, dated 20th March 1891.

Cursul la bursa din Viena.

Table with exchange rates from the Vienna stock exchange, dated 19th March.

Table listing various financial instruments and their values, including bonds and interest rates.

Avisu d-loru abonati!

Rugam pe d-nii abonati ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal...

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Totodată facem cunoscutu tuturor D-loru abonati, că mai avem din anii trecuți numeri pentru complectarea colecțiunilor „Gazetei“...

Administraț. „Gaz. Trans.“

ABONAMENTE

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Hungary: 3 fl. for 3 months, 6 fl. for 6 months, 12 fl. for 1 year.

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: 10 fr. for 3 months, 20 fr. for 6 months, 40 fr. for 1 year.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing rates for Sunday issues in Austro-Hungary: 2 fl. for 1 year, 1 fl. for 6 months, 50 cr. for 3 months.

Pentru România și străinătate:

Table showing rates for Sunday issues in Romania and abroad: 8 franci for 1 year, 4 franci for 6 months, 2 franci for 3 months.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voru abona din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1890.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predealu, etc.), train types, and departure/arrival times.